

Turnhoutsebaan 232
2100 Deurne
T +32 3 360 52 34
F +32 3 360 52 36
administratie@monumentenwachtantwerpen.be
www.monumentenwachtantwerpen.be

monumentenwacht
Provincie Antwerpen vzw

☎ Indien u nog vragen hebt bij dit verslag of de uit te voeren werken, aarzel niet ons te contacteren.

Veiligheid en toegankelijkheid Bouwkunde	INSPECTIENUMMER : A-02/10325/2011/VB
OBJECT	: Vleeshuis
LIGGING : Straat + nr. Gemeente/Stad	: Vleeshouwersstraat 38-40 2000 ANTWERPEN
WETTELIJKE BESCHERMING	: Monument d.d. 06/02/1936
HUIDIGE FUNCTIE	: Cultuur
ABONNEE	: Stadsbestuur van en te Antwerpen College van Burgemeester en Schepenen Grote Markt 1 2000 ANTWERPEN
INSPECTIEDATA	: 25/10/2011
UITGEVOERD DOOR	: Evi Van de Weyer Tel: 03 360 52 29 E-mail: evi.vandeweyer@monumentenwachtantwerpen.be
TOTAAL AANTAL MANUREN	: 1u00 (ter plaatse)
UITGEVOERDE WERKEN	: /
GEBRUIKTE MATERIALEN	: /
VORIGE INSPECTIES	: 2/09/1996 // 12/05/2003 // 27/07/2004 (advies) // 11 en 12/08/2004 20/11/2007 // 1/12/2008 (advies), september en oktober 2010
OPMERKINGEN	: Op vraag van architectenbureau ORIGIN kwam Monumentenwacht ter plaatse om de te plaatsen veiligheidsvoorzieningen te bespreken. Voor-en achteraf werden ons enkele vragen (één vragenronde 21 oktober en één 30 november) doorgemailed (zie bijlage) waarop wij hieronder antwoorden geven. De opmerkingen die uit tekst van ORIGIN komen, zijn cursief weergegeven.
Eerste vragenronde	<i>1. Algemeen</i> <i>'klimhaken aan de sluitzijde van de dakkapel'.</i> Dit moeten ladderhaken zijn.

2. Dak [1]

'toegang tot het dak kan verlopen via één van de grote dakkapellen'

Omdat de overstap van de grote dakkapellen (die in het gevelvlak liggen) tot het dakvlak te gevaarlijk is en omdat de afstand tot de nok moeilijker te overbruggen is, is het beter dat het dak bereikbaar is zo veel mogelijk van de kleine dakkapellen.

Vanuit deze dakkapellen pikt men met een leeflijn in op de dichtstbijzijnde ladderhaak.

Indien men de ladderhaken gaat plaatsen zoals vermeld op de tekening (in bijlage), moet men er rekening mee houden dat het om onderhoud en herstel op een veilige manier te kunnen uitvoeren nodig is om:

- balken van minimum 3m in de ladderhaken te kunnen plaatsen;
- een leiladder van +/- 4,5m op de zolder te krijgen (of permanent te voorzien) en deze via de dakkapellen op het dak te krijgen (om op de balk te zetten) en

- met een telescopische haak op een ladderhaak van een rij hoger dan de dakkapel in te pikken.

Aan deze telescopische haak (**zie foto**) wordt een touw bevestigd, waarop een persoon met een antivalsysteem dat aan het harnas hangt, inpikt.

Deze handelingen zijn zeer omslachtig en moeilijk en worden enkel uitgevoerd bij herstellingswerken en **niet** bij regelmatig nazicht door Monumentenwacht. Er is namelijk geen beloopbare goot aanwezig.

Om deze reden zijn ook *'de klimhaken om vlotter van de dakkapel op het dak te klimmen'* overbodig.

'onderste rij ladderhaken: tussenafstand 140cm (maximale afstand om met leeflijn te kunnen werken)'

Deze ladderhaken kunnen niet gebruikt worden om met een leeflijn op in te pikken omdat er geen beloopbare goot is. Ze worden gebruikt om bij herstellingswerken een balken te plaatsen en kunnen in dit geval dus ook op een tussenafstand van 280cm worden geplaatst.

Opgelet: de tussenafstand van 280cm is afhankelijk van de afstand tussen de kepers en is de maximale tussenafstand. Anders moet de balk ook langer (deze moet minimum 10cm uitsteken t.o.v. de ladderhaak) en dus zwaarder zijn en wordt deze nog moeilijker hanteerbaar.

Om de daken van de steunberen, de grote dakkapellen en dak [3] veilig toegankelijk te maken voor herstel is het nodig extra ladderhaken te voorzien (deze staan niet op de tekening in bijlage). Omdat het zeer moeilijk en omslachtig wordt om vooral de noordelijke en zuidelijke dakvlakken van de steunberen te bereiken vanop het hoofddak raden wij aan om herstellingswerken aan deze dakvlakken uit te voeren met een hoogwerker.

'is het een probleem dat de tussenafstand tussen de ladderhaken varieert?'

Indien dit de tussenafstand, gemeten volgens de dakhelling is, is dit geen probleem.

Indien hiermee de tussenafstand tussen de ladderhaken in horizontale richting bedoeld wordt, dan mag deze maximaal 280cm bedragen en is het vooral nodig dat de ladderhaken op één rij liggen (zodat er een balk kan worden in geplaatst) geschrinkt t.o.v. van de rij eronder.

3. Dak [3]:

'is dit voldoende of zijn er extra klimhaken nodig'

Zie hierboven.

4. Torens [2], [4], [5], [6] en [7]:

Monumentenwacht raadt het plaatsen van klimhaken op de torens af om volgende redenen:

- de leibedekking wordt op verschillende plaatsen doorboord, waardoor de kans op lekken vergroot wordt;
- de klimhaken zijn niet bereikbaar via de kleine openingen van de dakkapellen zodat er ook klimhaken in het steenwerk naast de bovenste ramen moeten worden voorzien;
- niet alle torens zijn van binnenuit bereikbaar (liftschacht, verluchting, enz.), toegang via het hoofddak is omslachtig, gevaarlijk en moeilijk;
- het is zeer omslachtig, gevaarlijk en moeilijk om met herstellingsmateriaal op de daken te klimmen;
- de vele klimhaken hebben een grote impact op het uitzicht van de torens.

Besluit:

Monumentenwacht raadt aan om herstel en onderhoud van de torens, van de grote dakkapellen onderaan het dakvlak en van de daken van de steunberen uit te voeren met een hoogwerker. Onderhoud en herstel van dak [1] kan door gebruik te maken van de ladderhaken, mits verankering aan de binnenzijde van de kleinere dakkapellen mogelijk is (eventueel aan de structuur). Hou er rekening mee dat in dit geval extra voorzieningen nodig zijn (balken, leiladder, telescopische haak, touw, harnas, leeflijn, ...), waardoor dit herstel door het ontbreken van een beloopbare goot, zeer omslachtig en moeilijk wordt.

Tweede vragenronde

2. Dak [1]:

a. Een verankeringspunt aan de dakkapel of geen:

Een verankeringspunt is enkel nodig bij die dakkapellen waar een verankering aan de structuur (bv. gordingen) niet mogelijk is. Bij deze dakkapellen kan men dan een verankeringspunt aan de binnen- in plaats van aan de buitenzijde plaatsen zodat doorboring van het dak niet nodig is

b. en d. 'er zijn nu twee verankeringspunten voorzien...'

Antwoord: zie besluit eerste vragenronde

c. moet hier dan een tweede ladderhaak op een kortere afstand voorzien worden?

Ja, omdat men steeds **een balk** moet kunnen leggen.

moet er dan een korter ladder voorzien worden?

Neen, maar wel een kortere balk die op die twee ladderhaken die op een kortere afstand van elkaar staan, kan worden gelegd

e. is de tussenafstand van 50cm voor de twee klimhaken aan de sluitzijde van het raam in orde?

Antwoord: zie besluit eerste vragenronde.
Indien deze toch worden geplaatst, is 50cm wel **de maximale** tussenafstand

f. Is het nuttig om op torens [2], [4] en [6] een dergelijke interventie te voorzien?

Antwoord: zie besluit eerste vragenronde